

וכן "בבגדים צבעונים" וכיו"ב, אלא שאם רואה לאשתו ב"עצבות" דצריך לשמחה. ומש"כ בגמ' וברמב"ם במה משמחם לנשים בבגדים צבעונין ולקטנים באגוזים וכו', היינו דעי"ז יהיו שמחים למשך כל החג ולא שבזה נפטר מחיובו אלא שבזה יכולים להיות שמחים למשך כל החג, אך איה"נ דאם אעפ"כ יתעצבו בחג דרמי על הבעל לשמחם. וכן יעוי' בראב"ד בחגיגה שם שכי' א"א, לא בקרבן, אלא בשמחה שתשמח עם בעלה שתעלה עמו והוא ישמח אותה עכ"ל, ונהיינו דחיובו להעלותה לירושלים ולשמחה, וכרש"י בקידושין (לד: ע"ש, ולא כתוס' שם שצריך להביא עבורה קרבן דשלמי שמחה וכו') ומשמע ג"כ דצריך לשמחה במשך כל החג, ודו"ק.

(נופת צופים)

★★

בגמ': אלא מחלקין להן קליות ואגוזים בערב פסח וכו'.

כתב בספר מנהג ישראל תורה (סי' תע"א אות ה):

וכן נפסק בטור וש"ע (סו"ס תע"ב) דמצוה לחלק לתינוקות קליות ואגוזים כדי שיראו שינוי וישאלו, והנה רבים אין נזהרין בזה והוא פלא, דהרי ענין זה מבואר בש"ס וש"ע, ואולי יש מקום ליישב מנהגם, דהנה מפשטות סוגיא דתלמודא משמע דדוקא לר' יהודה מצוה לחלק קליות ואגוזים, אבל לת"ק שס"ל דגם תינוקות חייבין בארבעה כוסות א"צ לחלק קליות ואגוזים, וא"כ כיון דהמנהג פשוט ליתן כוסות אף לפני קטנים כת"ק א"צ לחלק קליות ואגוזים, אלא דפליגי הראשונים אם הפלוגתא דת"ק ור"י הוא בתינוקות שהגיעו לחינוך או בתינוקות שלא הגיעו לחינוך, דמהר"ן נראה דהפלוגתא הוא בתינוקות שהגיעו לחינוך, ומהרשב"ם נראה דהפלוגתא הוא בתינוקות שלא הגיעו לחינוך,

וא"כ לפי הר"ן ודאי במה שנוהגין להכין כוסות לפני קטנים אפי' רק לפני קטנים שהגיעו לחינוך, יש הכרח דלא קי"ל כר"י אלא כת"ק וא"צ לחלק קליות ואגוזים, אבל לפי הרשב"ם דת"ק ור"י פליגי בתינוקות שלא הגיעו לחינוך, א"כ הן אמת הנוהגין להכין כוסות גם לפני תינוקות שלא הגיעו לחינוך יש בזה הכרח דלא קי"ל כר"י, אבל הנוהגין להכין רק לפני תינוקות שהגיעו לחינוך בזה לא פליגי ר"י, ועדיין י"ל דקי"ל כר"י וצריך לחלק קליות ואגוזים.

ומעתה הנה בשו"ע נפסק דא"צ להכין כוסות אלא לפני תינוקות שהגיעו לחינוך, וגם הובא בשו"ע דמצוה לחלק קליות ואגוזים, ואתי שפיר לפי הרשב"ם, אבל המהרי"ל כתב דמסוגיא דתלמודא משמע דצריך להכין כוסות אפי' לתינוקות שלא הגיעו לחינוך, ולפי"ז א"צ לחלק קליות ואגוזים, ובאמת במהרי"ל אינו מביא כלל מנהג זה לחלק קליות ואגוזים, וא"כ אותן שלא נהגו לחלק קליות ואגוזים יש להן סמך מדברי המהרי"ל, או גם אם לא נהגו להכין כוסות אלא לפני תינוקות שהגיעו לחינוך, מ"מ אפשר להן לסמוך על דברי הר"ן,

ואף דודאי אין לזוז מפסק השו"ע בכדי, אמנם כיון דרבים אין נזהרין בזה צריכין למשכונני נפשן לתרץ מנהגם, (והנה בקרבן נתנאל סי' כ"א סק"ד בפי' השני בדברי הרא"ש כתב די"ל דאף דקי"ל כת"ק, מ"מ לענין חילוק קליות ואגוזים קי"ל ג"כ כר"י מדעבד ר"ט עובדא כדאיתא בגמ', אבל בפי' הראשון כתב כנ"ל), - שוב ראיתי בשו"ת וישב משה ח"א סי' ע"ח שעמד בזה על מה שרבים אין נזהרין בזה עי"ש ע"כ.

★★

בגמ': במה משמחם וכו' בראוי להם וכו'.

ובירושלמי (פ"י דפסחים ה"א) וכן הוא ברמב"ם (פ"ח דיו"ט) דקטנים משמח באגוזים ולוזים וקליות ע"ש. וחזינן מכל זה דשמחה של מצוה איזה סתם שמחה אלא רק בדברים מסויימים כהנ"ל. וראה בחינוך (מצוה תפ"ח) באריכות יסוד מצות שמחה ברגל של האדם לעצמו ולבני ביתו ותבין הנ"ל ודו"ק.

★★

בגמ': אין שמחה אלא בבשר וכו'.

ברבינו בחיי (פר' כי תבוא - דברים כו, יא) כותב: ומביאים בידם תורים ובני יונה שנאמר ושמחת בכל הטוב - אין שמחה אלא בבשר (פסחים קי"ט). ע"כ. והנה עצם הענין מפורש במשנה (פ"ג דבכורים מ"ה) דמביאי הבכורים היו מביאים עמם תורים ובני יונה לצד הסלים ע"ש. אך מש"כ לבאר בזה עז"ג דהרי בגמ' חגיגה (ח). מפורש דאין שמחה בעופות אלא בבהמות ע"ש וא"כ מה שייכות שמחה לתורים